

اسلام و خانواده:

حکمت و فلسفه مهر در پیوند زناشویی

بقلم دکتر محمد غفارانی
استاد دانشگاه تهران

حکمت و فلسفه مهر در جامعه کنونی ما در اثر عدم اطلاع و جهل به تعالیم مقدس اسلام از مسیر حقیقی و هدف اصلی خود منحرف گردیده و در جریان تجارت در آمده یا بصورت حریبه برای جلوگیری از هوس بازیهای شوهر ستعجلی گردیده است و اصولاً آنچه مطرح نیست رعایت اصول اخلاقی و منشهای انسانی است که اسلام برای آن اهمیت فوق العاده قائل است و روی همین تزلزل معيارهای مذهبی و سنتی جامعه است که جوانان امروز ما نیست بامر زناشویی که خامنی بقا و موجودیت هر سلطی است بادیده شک و تردید و هراس و وحشت می‌گذرد و بدان تعامل و رعایتی نشان نمیدهد و گریز از تشکیل خانواده خود خطری است که نسل جوان را به انحرافات اخلاقی و روحی سوق میدهد و بنا به گفته شاعر «خانه از پای بند ویران است + خواجه

مهر یا کابین در حقیقت رمز و نشانه است از ابراز احساس تقدیر و تکریم مرد بشخصیت معنوی زن که بهنگام ازدواج بعنوان هدیه و پیش کش یا باصطلاح عرف امروز «کادو» از طرف مرد به شریک زندگی اش تقدیم می‌گردد و بهمین جهت کیش مقدس اسلام مهر را شرط صحت عقد ازدواج نسدانسته بلکه آنرا یک حق مشروع انسانی تلقی کرده است تا این پیوند الهی از مدار داد و ستد و معاوضه خارج گردد و صورت معامله بخود نگیرد و هرگاه ازدواجی بدون تصریح کیفیت مهر و مقدار آن انجام شود کوچکترین خدشه و نقصانی در ارکان عقد ازدواج پدید نخواهد آمد بخلاف خرید و فروش که ذکر نمی‌شود و بهای جنس فروخته شده شرط صحت آن معامله است و متأسفانه باید گفت که

بدون توجه به اسکانات مالی و موقعیت اجتماعی مرد صورت سیگرید ممکن است آغازی بسیار دلنشیں و چشم‌گیر داشته باشد. ولی فرجامی نایسندو اندوه‌بار خواهد داشت و بسا خانه‌های وسیع که برای همسر قفس و زندانی بیش نیست و حدیث شریف رسول گرامی که می‌فرماید: «من سعاده‌المرء سعدة داره» از عوامل سعادت و خوشبختی مرد فراخی زندگی و وسعت خانه او است -

ناظر به جهت وظیفه‌ای است که در فراهم آوردن وسائل رفاه و آسایش زندگی افراد خانواده بعده مرد و مریب‌رست خانواده‌گذار شده است نه بجهة صوری آن و بعبارت دیگر فراخی زندگی خود به تنهائی علت سعادت و خوشبختی نیست بلکه وسیله‌ای است که بآن میتوان تا حدی سعادت را تأمین کرد

نه آنکه تصور شود - آنگونه‌که بدختانه متیادر باذهان ما است - فراخی زندگی و تکن مالی سرشار، م Hasan کامیابی است و سعادت و خوشبختی را بدنبال می‌آورد چه اگر چنین کمانی صحت داشت خلاف آن هرگز در جامعه مشاهده نمی‌شد پس باید سعادت و کامیابی زناشویی را در روح فداکاری زن و شوهر و درک مستوولیت شترک جستجو کرد و ما اجمالاً به پاره‌ای از مسائل مشترک زندگی زناشویی درگفتارهای گذشته اشاره کردیم. و همین‌قدر باید دانست مثل زن و شوهری که بدون تقبل مستوولیت وجودی و التزامات اخلاقی توأم با رعایت اصول همیستی انسانی آرزوی کامیابی و نیکبختی کنند مثل آن تشنها! است که به‌امید آب از هی سراب رود و عاقبت هلاک گردد، و ظاهرنگری چنانچه در پاره‌ای از شون زندگی انسان نقش سازنده داشته باشد در کانون زندگی زناشویی سخرب و بعکس

در پند نقش ایوان است» آری بدون آنکه به فلسفة ازدواج و همسرگزینی توجه کنیم و بعمق این حکمت الهی لی ببریم با عرغه کردن مظاہر زودگذر و بی ثبات زندگی می‌کوشیم که بخيال خود ارکان آشیانه زناشویی را مستحکم سازیم و کسانیکه در مجالس عروسی و بوبیه بهنگام اجرای مراسم عقد باین نکته حساس و اساسی توجه داشته باشند صدق گفتار نویسنده را تایید خواهند کرد و چنانچه بخواهیم باین شاخ و برگها و سنتهای پاگیر ازدواج - که هرگز با اصول و تعالیم اسلامی وفق نمیدهد - اشاره نمائیم بقول معروف «مثنوی هفتاد من کاغذ شود» بهر حال آنجاکه عیان است چه حاجت به بیان است و همانگونه که متذکر گردیدیم در نتیجه قصور والدین و عدم رشد فکری جوانان در زمینه همسرگزینی و عدم اطلاع از مسائل زناشویی و عدم وقوف بر حقوق مرد و زن در کش اسلام با توجه به لزوم پیروی کورکورانه از آداب و رسوم تکلف آمیز که خود سازنده آئیم و اسلام از آن عاری و میری است خواه ناخواه امر ازدواج روز بروز مشکلت و پیچیده‌تر می‌گردد و از طرفی دیگر امیال نفسانی پسر چون اسی افسار گسیخته برای ارضی شهوت بهر حیله و مکری متولی گشته و محیط باک کانون زندگی پس از آنکه نقاب تظاهر و تصنیع از چهره واقعی سردیازن بیکش و افکنده شد ملوث و آلوده می‌گردد و عوامل مادی نمی‌تواند بسعادت و آرامش افراد این خانواده کمک نماید چه مثلاً سیزان‌مهر هر چند کلان باشد و نیز خانه شوهر هر چند وسیع و فراخ نمی‌تواند عوامل سعادت و خوشبختی را برای زن و شوهر فراهم کنند چه ازدواج‌هاییکه با مهر سنگین و نا مناسب

این صفحه در اصل محله ناقص بوده است

پرتمال جامع علوم انسانی

این صفحه در اصل محله ناقص بوده است

پرتمال جامع علوم انسانی